

REMISSVAR

2018-05-16

Dnr: N2017/07725/KSR

Näringsdepartementet

Avdelning för näringsliv och villkor, Enheten för
konkurrens, statsstöd och ramvillkor

103 33 Stockholm

Promemoria; Krav på rapportering av betaltider

Inledning

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av Regeringskansliets promemoria Krav på rapportering av betalningstider och lämnar här synpunkter på promemorians förslag

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundet har ett näringspolitiskt program med punkter som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En av dess punkter är just problematiken kring långa betaltider. En avgörande faktor för ett mikroföretags verksamhet är att ha god likviditet och få betalt för utfört arbete. Ett stort problem är att stora aktörer slarvar med betalningstider och ställer krav i avtal på långa betaltider. Detta försämrar företagets likviditet och lönsamhet och får i förlängningen också negativa effekter för samhällsekonomin. Förbundets medlemmar drabbas allt för ofta av dåliga eller sena betalare, vilket medför att både kraft och tid ägnas helt i onödan åt indrivning av fordringar.

Småföretagarnas Riksförbund är en kraft som ska verka för sunda överenskommelser och regler avseende betaltider och ställer sig positiva till stora delar av promemorians förslag. Dock skulle förbundet gärna se att det material som inlämnas via rapporteringskravet i ett digitalt rapporteringsförfarande även föreslås att införlivas i de stora företagens hållbarhetsrapporter. Därutöver föreslår Småföretagarnas Riksförbund att fakturabelopp som understiger direktupphandlingsgränsen enligt LOU (2018: 586 907 kr) omfattas av max 30 dagars faktisk betaltid som ett tvingande krav sanktionerat med böter.

Bakgrund

I samband med att Närings- och innovationsministern tillsatte en samordnare med uppgift att samordna näringslivets aktörer att ta fram en uppförandekod kring betaltider blev Småföretagarnas Riksförbund inbjudna till Näringsdepartementet i februari 2017 för att delge förbundets synpunkter och förslag till förbättringsåtgärder. Vid detta möte presenterade förbundet ett förslag om redovisning av genomsnittliga betaltider i sina hållbarhetsredovisningar inom ramen för ÅRL 6 kap 12§. Ett tillägg i denna paragraf beträffande betaltider skulle inte medföra någon stor förändring i

lagstiftningen men ställa ett krav på bolagen att redovisa avvikelser från en överenskommen branschkod.

Tanken med förslaget var att genom att de stora bolagen redovisar sina genomsnittliga betaltider i sin hållbarhetsrapport skulle detta leda till en transparens och öppna data där organisationer som Småföretagarnas Riksförbund kan sammanställa jämförande årslistor och använda redovisade betaltider för bench marketing för att nå ett förändrat beteende kring betaltider. Det är därför glädjande att dessa tankar behandlas i promemorian och ligger som grund i resonemangen till förändringsförslagen.

I anslutning till mötet på näringsdepartementet gjorde Småföretagarnas Riksförbund i samverkan med srf-konsulterna en analys kring huruvida den sammantagna effekten av en uppförandekod och ett rapporteringskrav skulle leda till ett snabbt förändringsbeteende kring problematiken med långa betaltider. Slutsatsen av denna analys var att tidshorizonten för en förändring kan komma att handla om en 5 – 10 års period vilket är en alltför lång tid, då problematiken är så pass allvarlig och omfattande i nuläget. Därav presenterade vi ett förslag för samordnaren om ett tvingande krav sanktionerat med böter, för att skynda på en nödvändig förändring. Förslaget innebär att fakturabelopp som understiger 12 basbelopp, d v s samma gränssnitt som omfattar direktupphandlingsreglerna, omfattas av max 30 dagars faktisk betaltid. Fakturor under dessa belopp är enklare att hantera ur en administrativ synvinkel och omfattar troligtvis en majoritet av de faktureringsflöden som transfereras mellan stora företag inklusive kommuner och myndigheter och mikro- och småföretag.

Fakturor på större belopp är ofta kopplade till mer avancerade upplägg och är därmed rimligtvis i behov av flexibilitet och ibland längre betalningsvillkor. Småföretagarnas Riksförbund kan konstatera att detta förslag legat utanför ramen för promemorians direktiv men förbundet anser att ett sådant förslag bör tas i beaktande om inte föreslagna åtgärder ger den effekt som avses.

4.1 Ett rapporteringskrav införs

Småföretagarnas Riksförbund ställer sig positiva till förslaget om att ett rapporteringskrav för betaltider ska införas.

4.2 Endast vissa företag bör vara rapporteringsskyldiga

Promemorian för ett bra resonemang om att företag inte ska drabbas av ökade administrativa kostnader. Småföretagarnas Riksförbund skulle önska att samma resonemang fördes lika konsekvent vid förslag som påverkar små företag. Det är nästintill provocerande att det vid förslag som kommer påverka de stora bolagen i sina förhållande till SME, tas sådan stor hänsyn till de stora bolagens administration. Hade förslagen gällt en omvänd ordning är det inte lika självklart att samma hänsyn skulle tas.

Småföretagarnas Riksförbund anser att en ny och icke i övrigt lagstyrd gräns baserat på 500 anställda riskerar att skapa en begreppsförvirring. Då årsredovisningslagens 6 kap är kopplat till redovisningsdirektivets gränsvärden är dessa gränsvärden att föredra. År 2016 fanns det 348 st svenska bolag som hade fler än 500 anställda och samma år fanns det 438 st bolag med fler än 249 anställda. Att följa redovisningsdirektivets gränsvärden skulle således innebära en effekt för

ytterligare 90 bolag. Det vill säga att den lagstyrda och allmängiltiga gränssättningen inte skulle medföra någon större ökning av berörda företag.

4.6 Elektronisk rapportering

Småföretagarnas Riksförbund anser det felaktigt att ställa de två möjliga alternativen mot varandra. Promemorian beskriver ett scenario med stora kostnader för att sammanställa information från företagens hållbarhetsrapporter samt att man framhåller en tydlig skillnad mellan den övriga information som en hållbarhetsredovisning ska innehålla. Om redovisningsskyldigheten kring betaltider kopplas till *ÅRL 6 kap 12 § 4. de väsentliga risker som rör frågorna och är kopplade till företagets verksamhet inklusive, när det är relevant, företagets affärsförbindelser, produkter eller tjänster som sannolikt får negativa konsekvenser, 5. hur företaget hanterar riskerna, och 6. centrala resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten*, delar förbundet promemorians slutsats att *det skulle öka chanserna för att de stora företagen skulle se korta betaltider som en integrerad del i ett hållbart företagande.*

Promemorian förordar istället att skapa ett fristående system för att rapportera uppgifter om betalningstider via ett digitalt rapporteringsförfarande styrt av bolagsverket. Detta är ett bra förslag som säkerställer ett bra statistiskt underlag.

Småföretagarnas Riksförbund anser att de inrapporterade uppgifterna som samlas in via en elektronisk rapportering även borde redovisas i en hållbarhetsrapport. Att ta redan redovisade siffror och föra in denna statistik i en hållbarhetsredovisning borde inte skapa någon större ökad administrativ börda utan snarare tillföra bolagens ägare adekvat information om företagets relation till sina leverantörer.

4.8 Tillsyn och sanktioner

Småföretagarnas Riksförbund delar promemorians resonemang om branschorganisationernas intresse att följa inrapporterad statistik och därmed via jämförande listor skapa negativ eller positiv publicitet kring bolagens betalningsrutiner.

6.2 Alternativa lösningar

Småföretagarnas Riksförbund anser att en uppförandekod i kombination med ett rapporteringskrav troligtvis inte kommer ge en synbar effekt på kort sikt. Förbundet föreslår därför att regeringen kompletterar lagstiftningen så att fakturabelopp som understiger direktupphandlingsgränsen enligt LOU (2018: 586 907 kr) omfattas av max 30 dagars faktisk betaltid som ett tvingande krav sanktionerat med böter. Fakturor under dessa belopp är enklare att hantera ur en administrativ synvinkel och omfattar troligtvis en majoritet av de faktureringsflöden som transfereras mellan stora företag och SME. Genom att följa direktupphandlingsgränsen enligt LOU skulle innebära att villkoren om 30 dagars faktisk betaltid skulle gälla såväl offentliga aktörer som privata beträffande betalningsvillkor gentemot SME. En sådan gränssättning skulle troligtvis begränsa den kritik som framkom i samband med regeringsförslaget till lagstiftning presenterat 2013 samt säkerställa ett bra

likviditetsflöde för små företag. Fakturor på större belopp är ofta kopplade till mer avancerade upplägg och är därmed rimligtvis i behov av flexibilitet och ibland längre betalningsvillkor.

6.5 Konsekvenser för företag

I presenterad konsekvensanalys för företag beskrivs enbart de eventuella negativa effekter och kostnader som uppstår för företag med minst 500 anställda. Småföretagarnas Riksförbund hade gärna sett en konsekvensanalys som utgår ifrån de positiva effekter och den samhällsvinst förbättrade betalningsrutiner skulle utgjort för landets mikro- och småföretag. Beräkningar av sådant slag skulle garanterat visa på de positiva skatteeffekter förstärkt likviditet för småföretag skulle medföra till statsfinanserna.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och näringspolitisk samordnare Mattias Andersson varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund